

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Machvmetis Saracenorvm Principis, Eivsqve Svccessorvm
Vitae, Ac Doctrina, Ipséque Alcoran**

Bibliander, Theodor

[Basel], [1543]

VD16 VD16 K 2583

De generatio[n]e Mahumet, & nutritura eius, eode[m] Herma[n]no
Dalmata interprete

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98259)

DE GENERATIONE MACHVMET

ET NVTRITVRA EIVS. QVOD TRANS
TVLIT HERMANNVS DALMATAScholasticus subtilis & ingeniosus, apud Legio-
nem Hispanie ciuitatem.

Quisquis scripsit apud Arabes de natalibus & educatione Machumetis, dignus est author illo quem
fuit mendacis inter diuos ponere. Estq; uel ob hoc dignissimum scriptum quod legatur, ut euidentius
cernatur, quibus hominibus ad suam religionem opus sit somnijs, & reuelationibus, & confi-
dis miraculis: quibus nituntur precipue inter Christianos, qui uolunt deiculi
haberi. ut qui libris conformitatum, & id genus commentis
impudentissimis, sua misere fulciunt.

Iber generationis nuncijs Dei Machumet, oratio
Dei super eum, & salus, ab Adā & Eua per ordinē
parentū utriusq; sexus, usq; ad tempus quo produ-
xit eum Deus perfectū, gratiosum, & idoneū sibi.
Cuius authores per ordinē, primus Kabalachbar,
deinde Abnabdalla Machūet filius Eize. Post hūc
Abnalmutarreff, Abderachin filius Eize, deinde
Abuzaid filius Elearab. Post quem Abumachū-
met, Alabez filius Abdalla, Sicq; Alfald filius Iah-

Genealogia
Machumetis.Abnalmutar-
reff.Scriptura de
uenturo Ma-
chumet.

10 far atq; Abulambez. Deinde Ezerigi filius Fuleum. Post quē Machumet
Abhalati. Postremus filius Zaid Abnamar. Primus igitur Kabalachbar, se-
quentium omnium testimonio, cum in scripturis prophetam hunc sæculo
nasciturum studiose didicisset, omnēq; historiam uiri astrologico testimonio
approbasset, Ecce sæculorum serie in ipsis diebus suis uirum natum audit,
in ciuitate Arabiae Ieresab, omnia prouidentiae suae signacula praeferentem.
Celebri deinde fama, frequentiq; testimonio motus, hominem adit. Quem
undique uersum perspicies, omnēq; modū eius & cōuersationē obseruans,
ita quidē ut ipsas etiā corporis notas easdē quas praeignauerat, reperiret, ut
in fronte maculā, inter scapulas huiusmodi characterē, hunc ipsum Machū-
20 met esse plene depræhendit. Quod deinde ut etiā sæculorū serie diuinaq; di-
spolitione eū probaret, incipiens ab Adā & Eua usq; ad Machumet ordinē
gñrationis eius, à magistro suo Rabelmehdi acceptā, in hūc modū exponit.

Propago pro-
phetarum.

C Reator Deus omnipotens, ut primū Adā creauerat, cōsurgētis recēs
cerebrū subito cōtremiscens sonuit naturaliter, quasi frondes uento cō-
motæ. Quod stupenti Adæ, dñs inquit, Quē miraris? Adā signū est prophe-
tarū & nunciorū mandatiū. Hoc ergo lucis semē uirtutis meæ dono cōce-
ptum, nō nisi dignis lūbis, mundaq; uulua cōmendabis. Fuit itaq; lux nasci-
turi ex eo prophete Machumet, omnibus dieb. resplendēs ex facie Adā tanq;
sol in rota circuli sui, aut luna in nocte plenilunij. Quotiescūq; etiā aggressu-
30 rus erat lauare & mūdare castigabat, dubius qua hora dñs semen lucis ex eo
pmoueret. Obseruabat ergo Eua praecepta mariti, quousq; cōcepit Seth, pa-
trem prophetarū & caput nunciorū Dei. Qua ipsa hora lux splendēs, à facie
Adam migravit in faciem Eua. Fuitq; exinde Eua cunctis diebus in formā
decore,

Ab hæresi Se-
thiana acceptū
est, quæ dixit
oēs prophetas
à Seth originē
ducere.

decore, lucis que splendore addens usque adeo, quod & aëris terræ que animantia uultus eius nitore admirata stuperent. Stupens & ipse Adam, se à tactu grauidæ cohibuit. Singulis itaque diebus angeli salutantes adueniunt, odores paradisi afferentes, quousque genitus est Seth solus. Nam præter Seth omnes partus Eux gemelli fuerunt, singuli ex masculo & foemina. Nascens itaque Seth, maternæ lucis splendorem propria facie præfert, matre exuta. Posuit que Deus inter infantem & satanam terminum, quem transire nequiret usque ad septem annos. Stetit que lux erecta inter cælum & terram, per quam angeli super Seth descendebant. Præco etiam super thronos audiebatur, cunctis diebus clamans: Gaude terra, & exulta, digna luce Machumet. Super eum oratio Dei & salus fuit. Itaque lux illa resplendens à facie Seth cunctis diebus, quousque appropinquaret terminus Adæ. Adam uero uidens imminere sibi terminum, acceptum manu filium Seth ducit ad locum oratorium, sic que affatur: Quæ seruanda commendo fili, omni uigilantia & cautela custodias. Deum siquidem, & Dei nostri præceptum habeo, ut ante obitum meum testamentum tibi faciam lucis, quam præfers: Ne, quemadmodum ego quoque diuino iussu seruaui, eam unquam nisi sancto digno que commendes. Conuerso que ad Dominum sermone, ait: Domine Deus meus, ecce ego, prout præcepisti mihi, semen lucis, quod priuilegio quodam mihi commisisti, uni de filiis meis commendaui. Mitte ergo de angelis tuis testimonium inter me & eum, antequam uitæ nostræ fiat separatio. Vix ita dictis, adest angelus Gabriel cum septuaginta millibus angelorum, singuli cum paginis albis, calamo que de calamis paradisi, salutantes Adam, & dicentes: Audita est uox tua Adam. Dixit enim Dominus, ut ordo generationis procedat. Scriptum itaque edictum Adam hæredi sub angelorum testimonio reliquit, sigillo Gabrielis eadem hora signatum. Induit itaque Dominus Seth tunica duplici, punicea, splendens te ut sol, tenui ut flos uiolæ. Eadem que hora in præsentia coetus angelici sub omni testimonio desponsatur Sethi soror Machuueliet, candida, matris Eux statura & habitudine æqualis, formæ decore uultus que uenustate similis. Sic facto, mortuus est Adam. Seth uxorem cognouit, concepit Enos. Audit igitur grauida cunctis ex locis continuas angelorum salutationes, in gloriam & benedictionem lucis Machumet, seruauitque eam, omnis que coetus angelicus, tam ab homine malo, quam à spiritu maligno. Nato igitur Enos, & adulto, pater admonitum consilium diuinum, que decretum prædicat, seruandi luminis & propagandi cum dignitate & reuerentia. Per ordinem ergo lucis priuilegium Enos commendat filio suo Chainan, Chainan uero filio Machieil, Machieil autem filio Baradæ, Baradæ uero ex Barra coniuge genito filio Enoc, Enoc autem filio Mathusalem ex coniuge Thurige, Mathusalem uero filio Lehet magno & forti, Lehet autem filio Noë ex Kainusa filia Kebil: Noë uero filio Sem ex Genrara, cum arcula pariter testamentum lucis continente, ab Adam tradita, ex materia splendida, gemmeis ualuīs, ex aureis catenis, & smaragdinis laquearibus dependentibus, ordinatis in ea mansionibus omnium prophetarum. Sem itaque luce Machumet resplendens, uxorem

*Machuueliet
soror et uxor
Seth.*

rem ducit ex stirpe regia. Commendatq; lucis privilegium filio Arphaxat, Arphaxat autem ex Margena coniuge filio Heber, qui & Hud propheta: Cui omnia loca conclamabant, hanc lucem nascituri prophetae Machumet, qua omnia idola destruebat, quacunq; graderetur. Eber autem ex Mulsacha filio Felech, Felech autem Salech, Salech Argauua, Argauua Sorach, Sorach Thaod, Thaod Tharoch, Tharoch autem Abraham, ex Ibecilne coniuge. Qui cum nasceretur, erumpentia duo lumina ex oriente & occidente in medio mundo concurrerunt, sancta que est lux una omnem mundum illuminans à terra usque ad celos erecta. Factus que est sonitus angelorum per uniuersum orbem plenus tripudio, & modulamine celesti cum ingenti præconio, eam esse lucem prophetae Machumet, super eum oratio Dei & salus. Exaltauitq; Deus Abraham, quemadmodum Adam. Stupens itaque Abraham dicit Domino, se nunquam uirtutem huic similem uidisse. Cui Dominus: Hæc inquit lux, quam admirari non sufficis, ex semine tuo nascituri amici & nuncij mei est: Cuius anima in prima animarum creatione, animæ tuæ permixta est. Cuius uerbum in uirtute mea: Cuius nomen in cælo Achmet, in terra Machumet, in paradiso Abultrazim. Fuit itaque lux illa ex Abraham facie resplendens, senescente iam Sara sterili. Quæ cum diuinam promissionem ex mariti uerbis quasi diffidens sæpius retractaret, Abraham angeli coamonitu Hegir ancillam adit, statimq; luminis claritas in faciem grauidæ migrat. Nascitur Ismahel, patrum lumen præferens. Sed Sara grauius ferens. Quid est, inquit, quod ego uacua maneo, atque alia seminis tui fructum proferet, quæ ego totiens promissum, diu frustra expecto? Quam cum nequaquam desperans iurgi affirmatione solaretur, adueniunt hospites angeli numero tres, qui inter cætera Saram impregnare inducunt. Postremo igitur Abraham cum imminere sibi terminum sentiret, aduocatis filijs, in cuius facie lumen suum cognouit, ei luminis testamentum cum arcula continente tradidit. Ducit itaque Ismahel Beelam, filiam Albar. Quam cum cognouisset, genuit Keidar, paterna luce futuri prophetae fulgentem. Cui septem dona collata sunt, nulli ante simul habita. Fuit enim ualidus, audax, pulcher, uelox, æquus, uenator, sagittarius. Factus que rex, uxorem duxit Miliam de terra Isaac. Accidit itaque die quodam, ut dum uenatu sequeretur, uocem audiret dicentem: O Keidar, ne lumen tibi commissum indigne colles. Quod faciendum restet, sacrificijs responsa quæres. Hic monitus, omni relicto negotio in terram Ismael proficiscitur. Qua primo altari constructo septingentos arietes adhibet. Quos dum sigillatim immolaret, holocaustum celestis arripuit ignis, quousque uox audita est, proficisci iubens sub arborem heremi, captandi responsi causa, quid faciendum restet. Pergit, auditq; uocem, uxorem ducendam ex Arabia, nomine Algadira. Parens igitur angelicæ uoci per omnia, in Arabiam proficiscitur, lato que terrarum spacio peragrato, peruenit ad regem Alierchamin, filium Aomar: cui unica filia erat Algadira. Algadira ducit Keidar. Reuersusq; in patriam, uxorem grauidat: in qua concepti seminis lucem propheticam emicaret. Indignati filij Isaac, seditionem mouent Keidar, causam proferentes pro eo, quod ipsi filij sint prophetae: Sibi potius deberi testamentum lucis prophetice. Tunc Keidar accedit ad arcam, aperire parans, subitoq; audit uocē prohibentem

Ibecilne mater
Abrahæ.

Ostentum, sed
commentitium.

Opinio uanissi-
ma de anima.

Tria Machu-
meti nomina.

De uxorib. Is-
maelis. Gen. 22.
Cedar septē do-
tibus insignis.

Alierchamin
rex Ismaelita-
rum: cuius filia
Algadira, uxor
Cedar.

hibentem illicita, futuroq; saeculo diuinitus reservata, sed deferenda arcula
 Iacob. Cui dum Keidar diuinæ institutioni obtemperans deferret, audit Iac-
 cob in terra Chanaa sonitum arcæ: occurritq; cum filiis, Keidar arcam testa-
 menti tradidit Iacob, Cui Iacob: Gaude (inquit) Keidar, & exulta, Natus
 est tibi nocte ista filius, cœlesti præconio prædicatus. Cui Keidar, Quid:
 quos rumores noctis proximæ de Aram afferres in terra Chanaan: Cui Iac-
 cob: Vidi, inquit, nocte ista cœlos apertos, cœlestiq; lumine mundum omnē
 illustrari: angelos uero quasi ex ministerijs, officio ascendentes & descen-
 dentes, Inter cætera præconium ingens audiui, Algadirā peperisse tantæ ce-
 lebritatis causam. His dictis, reservata apud Iacob arca testamenti, Keidar
 abiit, reperitq; natum Hamel, paterno decore insignitum. Adultum igitur
 Hamel cum pater Mecham duceret ad sanctuarium Abrahamæ, obuiat in itin-
 ere angelus mortis in forma hominis, habitoq; uiantium sermone ait, con-
 siliū sibi fore cum Keidar. Keidar aurem præbenti, angelus animam per
 aurem eripit: Cadit mortuus inter manus filij. Filio de funere patris anxio,
 adueniunt uiri, quorum auxilio sepultus est Keidar in monte Casiber. Va-
 luit igitur Hamel duabus patris uirtutibus, ualetudine & uenatione. Post
 hæc ducit Hariedam, gignitq; Thebicht, patrio insigni decorum, Thebicht
 uero genuit Hamiesfa, Hamiesfa autem genuit Adeth, qui primus de tribu
 Ismahel scripturis operam dedit, Adeth autem genuit Aduue, Aduue autē
 Adnen, cui ob formæ inuidiam insidias pleriq; pararunt, Adnen autem ge-
 nuit Machat regem bellicosum, Israëlī infestum, Machat autē genuit Nizar:
 in cuius facie cum pernitentem uideret pater lucem nascituri prophetæ, ho-
 locausta arietum filio sacrificat, Nizar autem genuit Musarē: cuius claritatē
 cum pater miraretur, castigauit, ne semen lucis nisi digno utero cōmenda-
 ret, Sanctumq; pacti chirographum, in sanctuario Mechæ seruatum est. De-
 inde Musar duxit Kerinam de gente sua, Quæ confecta senio, peperit Aliez,
 Qui cum diu sine coniuge maneret, commota sunt uiscera eius, audiuitq; so-
 nitum lumborum suorum. Territus, diuinos adit, Responsq; monitus, ducit
 Machara. Ex qua nascitur Madraca, Madraca uero genuit ex Pharadz Hoc-
 rima, cui in uisione mandatum est ducere Atamram filiam Vdem, ex qua ge-
 nuit Kinena, Kinena uero genuit Annofra ex Kehiana, Adulto igitur An-
 nofra pater somnium exponit, quod ante ipsum uiderat, Arborem uidelicet
 ex lumbis suis confurgentem, micantibus ramis cœlos cōtingere: per ramos
 uero homines albos ascendere, & descendere, Responsumq; à diuinis: arbo-
 rem tantam esse prolem ingentem, quæ & terras illuminaret, & cœlos ascen-
 deret, Tantus igitur extitit Annofra, ut cum Deus ab angelis suis quæreretur,
 dicens: Est ne hodie homo in terris memor nominis mei: Responderunt an-
 geli, neminem planē, excepto Annofra filio Keinena de tribu Ismahel. Post
 hæc Annofra ducit Rahel: ex qua nascitur primo Luie, Luie uero Galiben,
 Galiben uero Kab, Kab autem Murrā, Murra Cudai regem Arabiæ fortem,
 prudentem, et iustum, Cudai uero genuit Abdamenef, regem potentem per
 quatuor mundi partes, Habuitq; Archxam arcam Himahelis uexillum Niz-
 zar, & clauēs omnium idolorum Mechæ, Genuit Abdemenef quintq; filios,
 Primus Hesim, dominus paternæ lucis, nascituri prophetæ Machumet re-
 gnum possidebit, uir tantæ mundiciæ, ut testatus fuerit ei dominus in hæc
 uerba: Testimonium adhibeo nostrum angeli mei, quod hominem hunc om-
 nium

Adeth primus
 inter Ismaeli-
 tas literis ope-
 ram dedit.
 Machat rex
 Israëlitis infe-
 stus.

Somniū. Et ua-
 nitas est, ubi
 multa somnia.

Melic.
 Cudai rex
 Arabiæ.

mnis immundiciæ immunem feci, ut digne in lumbis eius semen lucis nunciij mei Machumet carni et sanguini eius miscuerim. Fulgebat enim facies eius, non minus quam luna & lucifer. Quæ causa erat, ut tam insigni uiro omnia supplicarent. Currebant ex omni parte reges & principes, offerentes filias uirgines regi. Repudiabat omnes pariter cum filia Constantini, filij Helenæ, Romanorum imperatoris, non immemor diuini moniti, non superesse dignam in terra suscipiendo lucis semini, excepta Seline filia Zeit, filij Amar, filij Leuit, filij Harras, filij Addi, filij Bahar regis. Genuit igitur Hesim ex coniuge Seline Abdalmutalib, omni uirtute plenum, pariter cum luce futuri prophætæ. Qui cum die quadam dormiret, somnio perterritus, subito pergefactus est. Perterritus ita, nititur diuinis. Responso accepto, desponsatur Hendes filie Achamet. Igitur Abdalmutalib cum esset x v annorum, pater Hesim terminum sibi presentiens, principes & magnates regni sui conuocat, fierique præcipit filio Hommi pariter etiam arcam Ilimahelis, vexillumque Nizar, omniaque armaria Mechæ, & insignia hæredi reliquit. Huic igitur omnis principum populus tributa soluens, metalli aggerem congerunt. Eratque omnis illa terrarum pars huic regi subdita, excepto Casare filio Hermetis regem Mechie: cuius inimicitias superare nequiuit. In diebus Abdalmutalib quotiens nimia siccitas terram urgebat, concurrebat omnis populus ad regem, arripere eam manu ducebant in montem Casiber. A quo cum ex facie eius lux illa terram illustraret, continuo sequebantur pluuie. Accidit in terra, ut rex orientis Abrahath, filius Assabach, excitaretur in Abdalmutalib, ut Mecham omnesque terminos eius extirparet. Factumque est, ut cum multitudine graui iruens ciuitatem obsideret, totis terminis eius deprædatis simul cum quadringentis camelis Abdalmutalib. Incolæ ad regem confugiunt, consilia & auxilia captantes. Solatur rex, firmatque fiduciam, exponens ciuitatem illam dominum habere coelestem, qui fouere & protegere eam non desinat. Hæc dicens, paucis comitatus procedit in montem Casiber: unde splendor nunciij Dei tanquam plenilunij ex eo ubique erumpens, usque in sanctuaria Mechie in modum ceræ flammantis corruscat. Quo uiso, firmata securitate, comites redire iubet. Ipsum Mecha recipit. Videns igitur hostis se quasi neglectum, mittit equitem strenuum Heiatet Abhanieri causam quaesiturum, ad regem Mechie. Ad quem cum uenisset, uiso lucis insigni, pedibus eius prouoluitur. Expolito nuncio, confurgens Abdalmutalib equitem sequitur. Venit ante regem Abrahath. Abrahath exurgens uenientem excipit, secumque rex regem collocat. Mutuis itaque uerbis habitis, conuersus Abrahath in faciem Abdalmutalib, sciscitatur: Vtrum ne id lumen primus ipse habuerit, an ex parentibus collatum. Respondit, per omnem patrum successorum seriem descendisse. His habitis, iubet Abrahath elephantem in ostentaculum produci. Procedens elephas, corruit ad pedes Abdalmutalib, simulque in uocem humanam erumpens, his uerbis insonat: Salus super te Abdalmutalib, & super lumen, quod ex lumbis tuis emicat. Tecum dignitas & claritas, honor & uictoria. His comotus Abrath, magos, fortilegos, aruspices, & ariolos accersiri iubet, cauere famque rei percunctatur. Qui dicunt, non id exhibitum esse Abdalmutalib, sed semini lumborum eius. Vnde egressurum prædicant regem, cunctis mundi regibus maiorem futurum. Post hæc Abrath rogat causam aduentus Abdalmutalib, Cui cum exposuisset de camelis, ait: Quia ut primum uisus, statim

s maiorem

Constantini Romanorum imperatoris filia oblata in matrimonium respuit Hesim. Iterum somniū.

Ingens uis operis ex uictualibus. Casar filius Hermetis.

Mira pluuiaꝝ euocatio. Abrahath rex orientis.

Mecha obfessa.

Elephas loquitur gratia Machumeti, ut asina Balaam scilicet.

Machumet cunctis mundi regibus maior.

maiores tuo me uicisti. Et camelos reddam, & in cæteris uoto tuo concedam, excepta aduentus tantum causa Mecham destruendi. Reddit Abdalmutalib: iubetq; ciues ad montana effugere. Ipse sanctuaria concludit, cum huiusmodi oratione: Domine quiscunque es huius domus, cum homines etiam mansiunculas suas defendant, quanto magis tu Domine domum tuam? Interea Abrach castra mouet, iubetq; omnem exercitum ciuitatem aggredi, elephantem cum omni mole impedimentorum præmittere parans. Concitus elephas, ut eo impelli sentit, horridus barriens procidit, Agitarij frustra conantur. Nam nec flagellis, nec tympanis ad aures tinnientibus proficiunt. Matura tandem ultio diuina auium multitudinem immittit. Aues desuper lapidibus immisissis, omnem exercitum obruunt. Inter cæteros Abrahæ medius crepuit, totaq; caro & ossa eius subita peste consumpta, horrendè fetida, corui colore induit. Hostium itaq; reliquis tota regione abundante, ipse Abdalmutalib immensè ditatus, duxit Bethalam filiā Hares, Ex qua natus est ei Abulheh, malignus & infidelis. Mortua Vebela, duxit Zaada filiā Giez: ex qua genuit Alaabez. Mortua Zaada, duxit Hūcida, ex qua genuit Hāza. Posthac & Hūcida mortua est. Accidit igitur die quodam, ut dormiens super lapidem, quem Abraham in sanctuario suo Mechæ fundauit, uideret uisionē: Cuius terrore expergefactus, diuinos adit, sequente paruulo Alaabez filio, exponitq; uisionem, ut ex lūbis suis cathenā producente uiderit quadripartito hinc usq; ad ortū solis, illinc usq; ad occasum sursum usq; in cælū, deorsum usq; in profundum abyssi: subitoq; tota cōplicita, in immensam arborem mutata surrexerit, uiridem & floridā, qualis nunq; uisibus humanis patuit. Interea adstantes sibi duos senes, ad quos cōuersus cum rogauerim, ait, qui fuerint, alter Noë, alter Abrahā, prophetas altissimi Dei se esse cōfessi sunt. His inquit expergefactus, ad uos nescios cōsulendos adueni. Datur responsum, ex lumbis eius egressurū hominem, per quē cæli & terræ credant, omnesq; nationes ad iustitiā & ueritatem cōuertat, qui tuens omnē dolum & iniquitatē destruat. Moratus est ergo Abdalmutalib aliquid diu dubius, cui mulierū temporis sui potissimū iungere iur: quousq; oraculo didicit, Fatimā filiā Aomar ducendā. Ducit Fatimā datis in arras spōsae C, camelis, & totidem talentis auri. Genuit ex ea Ibetabil, & Eminā, & Beratam: Nec splendor lucis à facie eius migrauit, quousq; die quodā uenatu res diēs oratione soluta fessus, ut sit, aquę poculo sitim extinguit. Haustus liquor lūbos cōcitāt, Vxorem adit. Grauida lucis splendore coruscat, Coniuge tūc deinde exuto, peperit. Igitur Abdalla, qui primū dictus est Abdallet, minorū filiorum Abdalmutalib procedit. Abdalla paternæ lucis splendore coruscus, cuius natiuitas eadē hora Alathor Syro cognita est. Habebat em̄ Syrus telā de lana candida, tinctā in sanguine Ioānis filij Zacharie, quæ hora natiuitatis Abdalla stillare cōpit. Quod ille scripturarū, quas legerat, testimonio cōfrens, cognouit Abdalla filiū Abdalmutalib. Notatoq; annorū, mensium, & dierum cōputo, ut cognouerāt, inuenit. Cū igitur ætate processisset Abdalla, conuenit multitudo magorū & aruspicum, cū sortilegis & ariolis, multa q; id genus plebe, ut occiderēt eū, pro eo quod de semine eius omnis culturæ suæ ruinā prauidebant. Datus est igitur Abdallæ pædagogus tutor, qui uidebatur homo, nec erat, ipsumq; perpetuis excubijs obseruans, oēs illorum uisus frustrabat, Pugnabāt eo tēpore Arabes cū Syris, quotiensq; ex Arabia quiquā

Iterū in elephā
to miraculum.

U. ſomnium.

Abdalla, qui
est Abdallet.
Iudeus astrono
mus fuit & do
ctus in lege sua
& Christiano
rum, Abdalla
familiaris.
Miraculosus
sanguis bapti
ste Ioannis.
Magi cōiurant
in necem
Abdallæ.

in Syriā uenirēt, à diuinis Syriæ ab Abdalla reuersis, quid de illo uisum esset, sciscitabantur. Quibus ille, se reliquisse eum in magna uirtute & fortitudine, lumenq; illud præclarum & admirabile, quod præsentabat, nequaquam eius esse, sed nascituri ex eo prophetæ, & nuncij Dei Machumet, Posthæc collecti sunt septuaginta sapientes de Iudæis, coniurati omnes unanimiter in necem Abdallæ. Arreptis igitur LXX gladijs toxicatis, pariter omnes Mechā proficiscuntur: ita quidem ut noctu irent, lucem quiete & silentio, & in abscondito transigentes, quousq; in finibus Mechæ in abscondito recepti sunt. Hic dum, ut mos erat, quietem noctem ut præstolarentur, fors Abdallam † uene-

*Iudei cōiurant
in Abdallā pa-
trē Machumet.*

rat pergentem solum, per medias ingerit insidias. Cognito quē quærebant, libera actione oblatum totus hostium populus strictis gladijs occurrit: Circumdant hominem. Homini laboranti auxilio ueniunt uiri, qui uidebantur homines, nec erant: Partimq; cæcis, partim dispersis hostibus, laborantem eripiunt, & incolumem saluant. Aderat eminens hoc conspiciens, qui nec interrim appropinquare cessauit, Abdemenes Azuchri. Cumq; cognouisset Abdallam, reuersus domum conuenit uxorem Berram de filia Hemina, quam pulcherrimam & honestissimam habebat, ut si quo modo fieri posset, amore caperet Abdallam, antequam alijs occuparetur. Factum est autem, ut Berra cum filia ornatissimè composita, quasi uisitandum Abdallam uenerat, Visæ uirginis amore iuuenis hæsit. Nec immemor uisionis, qua id præscriptum acceperat, aut longum differens, Eminam ducit. Quo zelo per omnem ferè Arabiam mulierum multitudo correpta est: in tantum, usque quo ad ducentas numero flamma frustra sperati amoris consumptæ interierunt. Quamplures uero ex longa uexatione uix deinde resipuerunt. Venit est longa sæculorum serie usque ad terminum, quem prouiderat Deus, & præscripserat, ut lumen prophetæ Machumet ipsum tandem in mundum prodiret. Factaq; est in mense † dulcheia, nocte ueneris, diei * Arrasia, uox domini ad Arridram, dicens: Aperi portas paradisi, omniaq; eius penetra- lia. Nocte siquidem complacuit mihi, ut lumen nuncijs mei ex lumbis Abdalla in uterum Eminæ transferam, in mundum processurum. Sic facto, cū iret Abdalla filius Abdalmutalib, iudex & dominus Arabum, ad domum orationis, respiciens uidit lucem magnam à domo sua in cælum efflammas- re. Quod cum simul comitantibus assignaret, & ipsi idem se uidere testati sunt. Post hæc mortuus est Abdalla, prægnante uxore. Transactis igitur die- bus XII saabem, feria secunda prodit in lucem ipse Machumet. Quia ipsa hora inclinata sunt idola, & denigrata. Arreptus etiam Lucifer ab angelis, immersus est profundo maris alcazū: Vnde uix post quadraginta dies euadens, in montem Kobelz aufugit. Quò cum terribili fragore & horrendo mugitu omnes angelos suos cōuocasset, quid causæ sit, anxij rogant. Causam exponens, Quia natus est (inquit) Machumet filius Abdalla, quē Deus pro- duxit, missum in gladio radianti, acie cūcta penetrante, in nostrā planè ruinā, ne quicq; nobis in mundo supersit, nec restet locus, quò non perueniat per eum doctrina de unitate Dei, qui cūcta creauit. Propter hunc etiā prophetā dānaui me Deus, & posuit Satanā maledictū. Iste enim est propheta † alumi arabide * Al- thoras Tubenn azezen, dñs uirgæ & cameli, fidelis Deo: Cuius unitatem

*videtur legēd.
fors quæ inue-
nerat, &c.*

*CC. mulieres
ob unius amo-
rem mortue*

*† Is est mēsis po-
stremus Arabū.
* Id est, dies quo
aperiuntur por-
te templi Me-
che.*

*Abdalla prin-
ceps Arabum.*

*Abdalla pater
nōdum edito
Machumet ex-
cedit ē uiuis.*

*† Alumi, id est
laicus, uel illite-
ratus, aliter al-
lumi legitur. Et
hæc uerba in te-
xtu ponuntur.*

** Alchoras, id
est natiuitas. f.
prouincia Aza-
zemi, id est
à fonte.*

al. de Alchoras
Tubemi, id est,
ex ista provin-
cia Azzemi, id
est, à fonte.

Dolo, hypocri-
si, mendacio, e-
gregie fucum
fecit.

Omnia plena
sunt miraculis.
Nota statim cō-
tradictionem
in uerbo.

Machumet tres
claves accepit.

Id est, templum
Mechæ.
* Id est, ab eo-
dem templo.

Machumeti cō-
seruatū, quicqd
negatum alijs
prophetis.
Christus regna-
bit, et Machu-
met cadet.
Fibeit, id est,
in domo.

prædicans, omnem participatū abiget. A quo, & gente eius, & cor & oculi mei obstruentur, ut nec super sit locus fugæ nostræ tutus. Cui satellitum suorum principes respondentes, aiunt: nec hoc domine rex noster curæ tuæ causa sufficiens est. Meministi siquidem, ut Deus Adam septem uirtutibus perfectum creauit. De quibus cū hoc tēpore una tantū super sit, an metuis, qua in illum præualuimus, nos resistere huic nō posse? Quibus ille: Nequaquā, inquit, cōfido. Hominem siquidē uideo, qui dolū & iniquitatem perdens, iustitiam & ueritatē seruabit. Aggrediemur, inquit, genus humanū per concupiscentias eorum, dolo & hypocrisi, omniq; ingenio mendacij. Multisq; huiusmodi frustra solantur. Cum autem anno illo tota illa pars terrarū sit 10 rilitate deprauata esset, Deus nati propheta & nuncijs sui benedictione & faturitate totam repleuit. Posuitq; ea nocte per omnem Arabiam interstitium inter masculum & fœminam, quod nemo Arabum tota illa nocte transgre- 11 di potuit. Omnibus etiam magis, sortilegis & ariolis eo die artificium suum defecit. Euerfa sunt eadem hora omnia solia regum ab ortu solis usq; ad occasum, ut nullum staret erectum. Qua ipsa hora iecit Deus præconem per coelum & terram, natum sibi amicum fidelem & benedictum. Testatur & mater, filium nec in utero, nec partu, ullum fecisse dolorem: Hoc referens, quod cum sola esset in domo solitaria parturiens, nec adesset qui sitienti poculum ministraret, nec ipsa sufficeret. Adest, inquit, mulier cum baculo in 20 uase perlucido, haustumq; præbens, laborantem refecit. Assunt & obstrictes albis indutæ, similes filiabus Abdemenef, ut iusta me admiratione terruerint, quis illis indicauerit, aut unde tam celeres aduenerint. Interea uocem audio dicentem, recipi infantem ab oculis hominum: uideoq; acies auium cum rostris smaragdineis, atq; alis hyacinthinis, extendentes uisus meos ab ortu solis usq; ad occasum. Territa ad infantem respiciens, uidi quasi inflexum, tendentem digitos ad coelum, tanquam fundendis precibus. Aduenit & uir albis indutus, tres clauas margaritis similes infanti proponens. Quas cum simul omnes collegisset infans, exclamauit dicens: Recepit Machumet 30 clauem uictoriæ, & clauem legum, & clauem propheticæ. Sequuntur tres ui- 31 ri, faciebus tanquam sol radiantibus. Quorum primus peluim smaragdina cum quatuor ansis margariteis continentibus proponens, ait, Hic est mundus iste, & cardines eius: Hic oriens, hic occidens, hic meridies, hic septentrio: uideamus quam partem capiet. Illo totum ē medio capiente, ait: Quia recepit Machumet † Alkaaba per Dominum cœli & terræ, & * Abala 32 kibla toti mundo imperabit. Capiensq; urceolum ex secundo, infantem septies lauit, deinde manu tergens, euoluensq; sigillum inter scapulas eius scriptum characterem impressit. Tunc assumens eum inter alas, affixo ore in aurem longum fudit susurrum, nemini auditum. Dato que in fronte osculo, ait, Gaude, & exulta Machumet. Tibi enim conseruatū est, quicqd 40 quid cæteris negatum fuit prophetis: quos omnes sapientia & cordis amplitudine superas. Cum tibi præ cæteris data sit clauis uictoriæ, eris sine metu et horrore: nec restabit in mundo, qui nomen tuum non prædicet. Hunc dicit Alabem fuisse Arriduū. Attestatur & auus Abdalmutalib, quod cum esset in oratione † fibeit Alcharam idolum Abel adorans; repente insonante uas 41 lido fragore perterritus est. Hic (inquit) adstitit uir alatus, alarum attactu perterritum confortans. Interea uocem magnam audio ter repetitam: Deus maior,

maior, dominus Machumet omnipotens, domumq; ipsam hæc & uerbis tri-
tonantem: Nunc emundauit me Deus ab idolis, omniq; eorum spurcicia.
His attonitus ad uisendū nurū properat, pulsat, aperit. Visa nuru, Quid (in-
quit) o nurus optima, quid uides? Dormio, an uigilo? Nurus, Vigilas sanē.
Et ille, Vbi est ergo splendor faciei tuæ? Cui illa, in nepote tuo, iam em peperit.
Socer, ludis ne me? Nam nec uerisimile est, quod dicis. Nullum enim signū
partus in te compareret, præter splendoris absentiam: cum præsertim nec par-
turientis solatium, nec partus auxilium aliquod sola relicta uideam. At illa,
Per domus huius penates, peperisse me nō dubites. Et ille, Vbi est ergo de-
monstra, ut uisendum adeam natum. Cui nurus: Nec hodie uidere tentes,
quoniam certum habeas his 1x diebus humanis uisibus prohibitum. Hic il-
li extracto gladio, Aut tu (inquit) iam uidendum dabis, aut ceruicem huic
gladio: aut ego quidem, ut utriq; satisfaciam, in meipsum hunc gladium con-
uertam. Mulier uicta, illic esse, digito assignat: Ille irrumpens, ut penetralia
adire parat, uir terribilis obuius opposito ense aditum prohibet. Viso terri-
tus, in fugam conuertitur, impedito linguæ officio per septem dies. Hic igitur,
ut Ibenabem asserit, certatim conueniunt omne auium genus, tum nū-
bes & uenti ex omnibus mundi partibus, postremo & cœtus angelici pro e-
ducatione infantis altercantes. Dicebant enim se aues commodiores esse nu-
trimento infantis, pro eo quod diuersis fructibus cōgerendis faciles sint. Di-
cebant uenti, Imō nos potius, qui totius mundi odoribus eum replere possu-
mus. Dicebant nubes, Quinimo nos cōmodissime, quibus omnium aqua-
rum dulcedinem ministrare prōptum est. Indignati angeli aiunt: Ad quid
hic nobis hæc cura superlit? Litem compescuit uox diuina, dicens: Non aue-
retur manibus hominum. Nam beata ubera, quæ sugit beatae manus, qui-
bus tractabitur: Beata domus, & cubile eius. Iniunxitq; Deus curam hanc et
officium Halimæ filiae Ducib Azadi. Cuius rei causam & ordinem Halima
ipsa exponit, dicens: Anno siquidem eo tota Arabum regione fame pereun-
te, ego grauida tanto grauius uiuebam, quanto sterilia rura quærendis uitæ
suffragiis peragere minus ualebam. Producebam tamen utcumque uitam,
sufficientem campestribus quibusq; herbiculis, nō mihi magis anxia quàm
foetui, gratias agens per omnia Deo. Peperi tandem, nec longe post partum
ecce in uisione somniantem me uir ad flumen perducit lacte candidius, mel-
le dulcius, croco suauius, butyro blandius: unde bibere iubet, unde impleat
lacte & beneficio. Cumq; bibissem, monet denuo. Cum que bibissem, cogit
tertiò. Post hæc conuersus in me, Nosti ne me, ait: Respondi, Non. Tunc il-
le, Ego sum (inquit) Gratia, quam agere Deo nō intermisisti, in omni affec-
tione tua. Mando igitur, ut Mecham pergas. Inuenies enim illic gratiam,
& ampla beneficia: unde cum integro splendore tarquam plenilunium re-
dis, omniaq; hæc silentio seruabis. Tunc manu sua pectus meum tangens
ait: I, cum gratia Dei, det tibi & lactis abundantiam & beneficiorum. His ex-
pergefata, plenam me & integram reperi, lacte ex uberibus meis in modū
canalis profluente: idq; eo nempe tempore, cum tota propemodum gens
Arabum fame periret. Attenuante namq; mane corporum & habitudo &
color immutata erāt. Gemebat omnis domus, nec audiebātur per uicos nisi
tanquam ægrotantium uoces. Deerant & lachrymæ intensa siccitate. Nec
mirum, omnis enim tellus arida, omni uirore carebat, Arbores† ne de flori-
bus,

Ibenabem ci-
tatur.
Certamen de
Machumetis e-
ducatione, ma-
ius quàm de pa-
tria Homeri.

Halima nutrix
Machumeti.

Gratia.

Ne, pro nō solū
uerumetiam,

s 3 bus,

bus, imò etiam frondibus nudæ. Ipsi etiam montes & sylvæ gramina ignorabant. Inter hæc, hisq̃ similia, me subita commutatione & habitudine plenam, & colore integram, mirandum, omnis populus accurrit, id valde stupentes, quod cum externo die fame cōsumpta nec homo uiderer, hodierno delicijs affluens uiderer filia regis. Itaq̃ die quodam ego & plures alia cum in partem Mechæ, ut solebamus, quærendis graminibus exiuissemus, audiuius semel omnes præconem uociferantem, quod Deus altissimus & benedictus per totum illum annum ab oriente usque ad occidentem interdixerit omnem partum, tam hominum quàm dæmonum, causa unius qui natus est Malchorais. Ipse sol diei, & luna noctis. Accurrite ergo mulieres de 19
Benizat, & inuenietis filios nutriendos. His auditis reuertuntur omnes, qui semel mecum audierunt, ut cum maritis suis conferrent de uerbo, quod audierant, Instituunt iter Mecha. Ego cum marito, meo asinam sedens, postrema egredior, Dumq̃ pergo, audio aluum asinæ † mutu gressus dah dah resonante, utpote potu inundante sine cibo. Inter hæc maritus increpat, ut acceleremus: quoniam præcesserunt omnes. Audio simul omnibus ex locis uocem Hamen hamen ô Halime. Coniugem appello, Non audis, quæ audior? Ille, Quid audiam? Insana es, aut paues. Virget asellam stimulo, Illa imbecillis uix mouebatur. Peruenimus è monte in uallem, Et ecce uir, in manu sua telum splendidum, quo percutiens asinam super uentrem, ait, Perge 20
iam ô Halima cum pace & salute ad effectum uisionis tuæ. Præcepit mihi Dominus, ut custodiam te ab omni homine malo, & omni spiritu maligno. Appello coniugem, Audis ne & uides, quæ audio & uideo? Ille, Quid habes pauidæ? Tecum esto. Audiam ne & uideam, ubi nec uox sonat, nec corpus adest? Impellit asinam. Illa icu uiri restituta facillime profiliit: ita quidem, ut alias omnes, quæ longe præcesserant, nos facile consequeremur. Peruenimus mane prope Mecham ad duo milliaria. Hic ego fessa confidens, maritum præmitto, ammonitione uocis quam audieram, ad domum Abdalmutalib, Interea omnes alias acceperat Abdalmutalib, omnesq̃ repudiarat infans. Vnde reuersæ omnes iam inuenerant, quod quæsierant. 30
Solutus superest filius Abdalla, & ego sola. Interea perueni & ego, audio quem præconem, quem iecerat Abdalmutalib: Si superstes est alia de mulieribus Benizat, ueniat. Et ueni, & respiciens Abdalmutalib rogat, Curas est? Respondeo, de † renizat. Et ille, Quod tibi nomen? Ego, Halima. Hic ille, Pæ bath beth, inquit, Zaad & Helin † rō omnia in una responsione: Est mihi nepos orphanus, nomine Machumet, qui iā omnes alias repudiavit. Veni uidere. Faciam, inquam, si prius cōiugem consuluerim. Et ille, Ne obtestor, offensa recedas, Ego, nequaquam. Maritus recipere consuluit. Interrupit fratrueis meus, qui unā nobiscum aduenerat, quid mihi uelim, ut orphanū penuriæ domus meæ adiciā. Ego cōcessione mariti nec immemor uisio 40
nis, infantē postulo. Exhilarata est facies audientis, Acceptaq̃ manu, deducit ad penetralia. Intransi assurgens mater infantis Emina, cultu & forma splendens ut lucifer, ait: Grates & gratias. Tibi ô Halima datur infans, super eum oratio Dei & salus. Inuolutus syndone laneo lacte candidiore, musto suauiore: subtus interula serica uiridis blandissima, resupinus dormiens mellitum attingens, Expergefacio. Aperiens oculos, arrisit, Ex ore lux emicat usq̃

Deus edicto uenit oem partu.

Malchorais.
Alchorais.

Forte, inter.

Vox congratulationis.

Benizat.
Al. secundo.
Machumet orphanus, quippe posthumus.

usque in coelum. Stupens faciem eius operio, per horam deinde mammillas præbeo. Recepit dexteram. Nam Ibenabez ait, sinistram eum collegæ suo, filio nutricis, nomine Daram, reliquisse. Recepto igitur infante, cum ad coniugem redirem, ait, Halima, respiciens uidi inclinato eum capite humiliter ablato infanti. Et dicebat, Gaude Halima. Nec enim ulla nostrarum cum tanto beneficio reuertitur. Mandauit autem mater, ne Mecha discederem, antequam consilium eius audirem. Quod expectans transacto triduo, nocte quarta forte, ut sit, expergiscor. Et respiciens uideo uirum uiridi perlucido indutum, ad caput infantis sedentem, osculis frontem par-

uuli continue repetentem. Suauiter excito coniugem, ut miraculum uideat.

Ille uidens susurrantem conspicit, & silentio rem seruari monet. Transactis itaque diebus, cum reditum omnes pararent, procedimus & nos. Cumque confedissem asinam, præbet maritus paruulum. Procumbit asina, tanquam adorando. Suscepto confurgit, & subleuato capite præcurrit omnes, qui iam præcesserant. Et cum uiderent, admirantes rogant: Hæc cine est asina tua, per deos ô Halima? quam nudius tertius totiens releuari uideamus? Respondi, hæc ipsa, hæc ipsa. Asina tanquam pro se respondens, & in uerba humana prorumpens, alta uoce proclamat: Sic me Deus ex pereunte resecit, ex morte in uitam restituit. O si sciretis, quis est, quem defero.

Asina Machumet se inclinat.

Asina loquitur, testimonium reddens Machumeti.

Hic est, inquit, sigillum prophetarum, Dominus nunciorum, melior prioribus, amicus Dei omnipotentis. Quid plura? Perueni ante alias omnes; omnisq; fortuna mea ita commutata est, ut non solum domus mea, uerum omnis uicinia fortunæ meæ fauorem senserit. Ita ergo educatus est, ita creuit, ut nullus unquam nutrientem molestijs infestaret. Factumque est, ut cum puer iam inter pueros lulum iret, & rediret, die quodam lusu rediens, interrogat dicens, Vbi sunt fratres mei? ô mater, cum eos hic non uideamus? Respondi, abesse ad pascua, nec ante uesperum redituros. Cœpit flere, dolens, quod ipse cum eis non ierit. Solata sum, promittens. Mane facto, ap-

Superstitio.

positis quæ & solis terrori & osculis fascinantibus opponuntur, puerum cum filiis meis ad pascua mitto. Sic quem multis diebus facto, ecce die quodam uenit accurrens filius meus Danira, ualido clamore totam domum terrens: Accurrite: nec enim fratrem meum Machumet, nisi mortuum inuenietis. Territus pater quærit, quid nam acciderit. Ille tres uiros puerum e medio sociorum arreptum in montem eleuasse, apertoque uentre totum euiscerasse ait. Accurrimus amentes, inuenimusque ut dixerat in monte illæsum. Tum rogamus queruli, quid nam acciderit? Ille quasi terrefactus, Tres (inquit) uiri de pascuis arreptum huc eleuarunt. Quorum primus à pectore usque ad umbilicum nihil lædens aperuit, aperta que uiscera niue lauit. Succedens secundus, cor per medium scidit, & e medio granum nigrum eripiens, abiicit dicens, Hæc est portio diaboli. Ter-

Danira filius Halimæ, collatus a Machumet.

Machumet puer euisceratus & repurgatus.

tius loca extergens, me ut fueram, & sum restituit. Quo facto me in una libra lance posuerunt, in altera decem uiros, & iterum partis meæ pondus uicit. Sic facto, Sinite, inquit unus: Nec enim innumerabilis hominum multitudo huic æqui pendere posset. Osculisq; mihi in capite & fronte datis, abeunt. Et ecce digito assignans, ait, Abeuntes nōne uidetis? Hicq; tantumquam febre percussus, intremuit. Tremulū sollicitū diuino, quoniā uicinum

Machumet multis præpoderat.

Quod uerū est, sano intellectu.

Augurium adhibuit Machumet.

s 4 habebamus,

habebamus, adducimus. Cui cum rem exposuissemus, ab ipso audire uelle ait. Ille ab initio rem omnem per ordinem pandit. Aurem diuinus attentus præbet. Vix dum finierat: Et ecce aruspex inflammatus spiritu, iniectis manibus arripit puerum, & adstringens exclamat: Hunc credite, si superstitem dimittimus, ruinam omnis fidei & religionis nostræ patimur. Pro turba deorum accurrite io populi, si quos deorum sacra mouent: nec tantam diuinitatis cladem patientes, me potius cum ipso pariter perimite. Hic ego uehementer irruens, puerum eripio, Domumque reductio consulit omnis uicina, ut ab solitaria educatione puerum parentibus reddam. Credito consilio, cum puero Meham tendo. Cumque per maiorem portam intrarem, in introitu portæ senatus confederat. Hic & ego cum audiendo causas confedissem, puero ante me collocato, subito inter manus meas puer euauit. Exclamo territa, quis nam subduxerit, aut sit: ubi uisus fuerit: Omnes uidisse negant: clamantem dementiæ potius & furoris increpantes. Ingemino miserandas uoces, lachrymis profluens, Audientes plangentem, solatio accurrunt. Dumque circumstant, adstitit senex tremulus, ferula subnixus, monens ut Abhabel responsum quæram. Cui cum respondissem, os meum ne pro eo rogem frustra quem ipsi adeo suspectum habent, ait. Sequere ergo me, si tu desperas: Ego pro te orabo. Sequor. Ingressus itaque senex incuruatur Abel principi, licet socijs dijs per gyrum datis osculis, manibus & genibus Abel supplicat pro puero Machumet filio Abdalla, filij Abdalmutalib. Hic ipse Abel, omnisque illic adstantium & multitudo contremiscens intonat: Nos ne stulte senex infestare uenis, eum nominans, qui in ruinam nostram natus est: Abi hinc male sane. Ita ne te senium alienauit, ut tui oblitus aliena tractes? Hinc ego, ingeminato dolore anxia recedo, cogitans, ut ante rumorem ego prior ad Abdalmutalib occupem, aggredior. Ille ut audiuit, uehementi furore concitus, ualido clamore totam urbem commouet. Arreptoque gladio: Quonia, inquit, inuidia mihi nepotem ademisti, ego hodie tantam eandem in Alchorais conficiam, quanta nullis audita sæculis: aut integram mihi uindictam reddat, ut saltem iram abundantia sanguinis satiet. Affluit turba magnatum & plebis, pauideque tremantibus alijs, procedentes principes solantur, dicentes: ut quid hic domine rex? Nonne equorum cursu totam provinciam lustrare possumus, ne ullus supersit locus, qui absconditum retineat? Sic factio, frustra fatigati redeunt. Rex impatiens templum ingreditur, ut saltem deorum munere amissum recuperet. Audit interea præconem coelitus clamitantem, iuxta fluuium Tahene sub arbore heremi reperiendum. Prosilium rapiditate ueneruntque puerum, cum gaudio & exultatione magna reducant. Ego regijs muneribus diues, læta domum cum gratiarum actione rediui, &c.

Incipit

Machumet hostis deorum.

Senatus in porta. Quo loco causas antiquitus actas esse, patet in Iob & Moise.

Querela deorum uidentium per Machumet se destruendos.